

Elämänlaatulautakunnan talousarvio ja strategiset tavoitteet vuodelle 2027

Elämänlaatulautakunta 02.09.2026 § 72
195/02.02.00/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä 28.8.2026

Kauhavan kaupunginhallitus on kokouksessaan 4.5.2026 § 195 hyväksynyt vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Lähtötilanne Kauhavan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös oli ylijäämäinen. Vuoden 2026 talousarvio on noin 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2026 tulossuunnitelmastaan liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä, joiden toteutuessa vuoden 2026 tulos painuu alijäämäiseksi. Tase säilyy kuitenkin ylijäämäisenä.

Kunta-alan palkkaratkaisu nostaa palkkoja vuoden 2026 tasosta 1.4.2027 alkaen vähintään 2,4 %. Sopimukseen sisältyy ns. perälautatarkastelu, minkä vaikutus ei vielä ole tiedossa.

Talousarvion valmistelu Kauhavan kaupungin taloussuunnittelukausi on kolme vuotta, 2027–2029. Vuodelle 2027 laaditaan talousarvio ja vuosille 2028–2029 taloussuunnitelma. Talousarvio sisältää käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan, investointiosan, rahoitusosan ja taloussuunnitelman.

Vuodelle 2027 hyväksytty taloussuunnitelma on 886.000 euroa alijäämäinen. Kun taloussuunnitelma tarkistetaan edellä todetulla verorahoituksen supistumisella, on vuoden 2027 talous jopa 1.141.000 euroa alijäämäinen.

Merkittävästi kasvaneen alijäämätason vuoksi vuoden 2027 talousarviota ei voida lähteä rakentamaan taloussuunnitelman mukaisten toimintakulujen mukaan, vaan kuluja on karsittava siten, että tilikauden 2027 tulos tulee olemaan vahvistetun strategian mukaisesti vähintään nolla euroa. Tähän pääsemiseksi toimialojen menot saavat olla enintään vuodelle 2026 hyväksyttyjen määrärahojen tasolla.

Osana talousarviota hyväksytään myös henkilöstösuunnitelma. Talousarvio laaditaan valtuustoon nähden sitovana käyttötalousosan osalta toimialoittain ja investointiosan osalta hankeryhmittäin toimialatasolla kuitenkin siten, että hankinta-arvoltaan yli 1.000.000 euron investoinnit käsitellään erillisenä hankkeena.

Talousarvioon otetaan vuonna 2026 hyväksyttyyn kaupunkistrategiaan perustuvat konserni- ja toimielintasoiset, valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit. Hallintokunnat valmistelevat talousarvioesityksensä annettujen ohjeiden ja käyttyjen etukäteiskeskustelujen perusteella. Toimielimet palauttavat talousarvioesityksensä 4.9.2026.

Kaupunginhallitus antaa talousarvioesityksensä viimeistään 23.11.2026 (talousarviokirja valtuuston käsiteltäväksi). Tätä ennen julkaistaan kaupunginjohtajan talousarvioehdotus. Valtuusto käsittelee talousarvion 7.12.2026

Käyttötalous

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio laaditaan valtuustoon nähden sitovana. Palkkamäärärahat varataan siten, että kesäkuun 2026 palkkoja korotetaan 4,7 prosentilla. Sopimuskorotusten lisäksi palkkoihin vuonna 2027 tulevat työkokemukselliset huomioidaan.

Talousarvioehdotukset tulee tehdä todellista tarvetta vastaaviksi tarkkaa taloutta noudattaen. Talousarvioon ei saa sisällyttää nykytasosta toimintaa laajentavia uusia määrärahoja. Informatiivisissa tiedoissa annetaan selvitys hallintokunnan talousarviovuoden toiminnasta.

Tavoitteet

Talousarvioon sisällytetään valtuustoon nähden sitovat, toimielinkohtaiset strategiset tavoitteet. Tavoitteiden tulee toteuttaa kaupunkistrategiaa. Tavoitteita asetetaan koko sivistyspalvelujen osalta 6 tavoitetta.

Sivistyspalveluiden strategiset tavoitteet ovat esityslistan liitteenä.

Henkilöstöön liittyvät muutokset

Sivistyspalvelujen henkilöstöön on ehdotettu lisättäväksi osallisuuskoordinaattori 50% työpanoksella. Palkkakustannuksia on jaettu sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan että elämänlaatulautakunnan alaisiin kustannuksiin. Käytännössä osallisuuskoordinaattorin on ajateltu vastaavan esimerkiksi laajemmin päätöstentteon valmisteluun liittyvissä osallistamisprosesseissa, joissa kuullaan eri ikäisiä kuntalaisia ja pohditaan päätösten vaikutuksia eri näkökulmista. Toinen henkilöstölisäys on liikunnanohjaajan 50% työpanos. Kunnille lakisääteistä elintapaohjausta on toteutettu hankerahoituksella, mikä päättyy 31.12.2026. Hankerahoituksen jälkeen toiminta on vakiintumassa elämänlaatupalveluihin. Muilta osin elämänlaatulautakunnan henkilöstöön ei ole esitetty muutoksia.

Budjettiesityksessä käyttötalouden osalta voidaan todeta seuraavaa:

Elämänlaatulautakunnan vuoden 2027 talousarvioesityksen toimintakulut ovat -3.477.610 €. Käyttösuunnitelman 2026 vastaava summa on -3.357.220 €. Tilinpäätöksen 2025 toimintamenot olivat -3.163.959,37 €.

Toimintatuotot vuoden 2027 esityksessä ovat 824.440 €. Käyttösuunnitelman 2026 vastaava summa on 520.680 €. Tilinpäätöksessä 2025 ne olivat 561.312,40 €.

Toimintakatteeksi vuodelle 2027 muodostuu esityksessä -2.653.170 €. Se on 183.370 € enemmän kuin käyttösuunnitelmassa 2026 (-2.836.540€). Tilinpäätöksessä 2025 toimintakate oli -2.602.646,97 €.

Investoinnit

Investointeihin otettavan hankkeen / hankinnan kustannusten on oltava vähintään 10.000 euroa. Käyttöomaisuuden vuosikorjausmenot budjetoidaan käyttötalouteen, ainoastaan peruseräparannuskustannukset otetaan uushankintojen lisäksi investointeihin. Kukin toimielin tekee omat esityksensä.

Talousarvion laadintaohjeissa todetaan, että sivistyspalveluiden investointeihin osoitetaan enintään 20.000 €. Investointimääräraha

käytetään päiväkotien ja koulujen ulkokalusteisiin, joiden kohteet tarkentuvat talousarviokäsittelyn kuluessa. Lisäksi talousarvion laadintaohjeissa todetaan, että liikunta-alue ja –tilainvestoinnit kootaan teknisten palveluiden toimialan esitykseen, mutta teknisen johtajan on kuultava esityksestä sivistysjohtajaa. Asiaan liittyen on pidetty kolme palaveria 5.8., 19.8. ja 25.8.2026. Elämänlaatupalveluiden merkittävin investointitarve kohdentuu Kauhavan keskusurheilukentälle, jossa on tarpeellista tehdä huolto- ja kunnostustöitä. On huomioitava, että investointimäärärahataso on selvästi aiempia vuosia matalampi ja aiheuttaa talouden reunaehdot myös liikuntapaikkojen osalta.

Elämänlaatupalvelut ja tekniset palvelut jatkavat liikuntapaikkasuunnitelman työstämistä, jossa erityisesti linjataan liikuntapaikkojen hoitotasot ja hoidettavat paikat suhteessa työntekijäresurssiin.

Esityslistan liitteenä ovat talousarvion laadintaohje, henkilöstösuunnitelma, sivistyspalveluiden strategiset tavoitteet sekä talousarvioesitys. Taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 ja talousarvion tekstiosa käsitellään elämänlaatulautakunnan seuraavassa kokouksessa. Esityslistan oheismateriaalina on talousarvion laadintaohjeessa pyydetty listaus ei-lakisääteisistä menoista euromäärineen.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä

Päätösehdotus

Elämänlaatulautakunta hyväksyy elämänlaatulautakunnan

1. strategiset tavoitteet mittareineen ja tavoitetasoineen vuodelle 2027
2. talousarvion vuodelle 2027
3. henkilöstösuunnitelman vuodelle 2027

Päätös

Elämänlaatulautakunta hyväksyi yksimielisesti sivistysjohtajan päätösehdotuksen.

Lisätietoja

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä, puh. 044 4834 805
etunimi.sukunimi@kauhava.fi
